

Forum Urbes Medii Aevi VII

„Surovinová základna a její využití ve středověkém městě“
(13.–16. května 2008)

konference se koná pod záštitou ing. Josefa Bednáře, starosty městyse Křtiny
v prostorách kongresového sálu zámku Křtiny MZLU v Brně

Program konference

ÚTERÝ 13. KVĚTNA

10.00 až 10.45 *úvodní slovo*

Ing. **Josef Bednář**, starosta městyse Křtiny
Doc. Dr. Ing. **Petr Horáček**, děkan Fakulty dřevařské a lesnické MZLU
Prof. PhDr. **Zdeněk Měřinský**, CSc., vedoucí ÚAM FF MU, člen správní rady
Archaia Brno o.p.s.
Ing. **Pavel Mauer**, zástupce ředitele ŠLP Křtiny

11.00 až 12.30 dopolední blok referátů (4)

Zdeněk Měřinský: Středověké město a jeho zázemí. (bude ještě upřesněno)

Pavel Vařeka: Dřevo a hlína ve stavebním prostředí pozdně středověkých měst v Čechách
(konstrukční techniky dokumentované mazanícovými otisky z městského prostředí).

Petr Holub – David Merta – Václav Kolařík – Marek Peška – Lenka Sedláčková – Dana Zapletalová – Antonín Zůbek: Středověké město a jeho zázemí. Metodický přístup interdisciplinárního výzkumu na příkladu Brna. Současný stav výzkumu – otázky a odpovědi.

Ivan Staník: Surovinová základna Trnavy v 13. a 14. století.

12.30 až 14.00 *oběd*

14.00 až 18.00 odpolední blok referátů (8)

Péter Szabó: Traditional lowland woodland management in Moravia.
(Tradiční lesní hospodářství v nížinných lesích na Moravě.)

Karel Janák: Rozvoj řemesel souvisejících se zpracováním dřeva ve středověku.

Jiří Bláha – Petr Růžička: Specializace nástrojů a další proměny tesařské technologie jako důsledek rozvoje středověkých hrazených měst.

Ivana Boháčová: Dřevo v raně středověkých konstrukcích opevněné centrální lokality.
Příklad Pražského hradu.

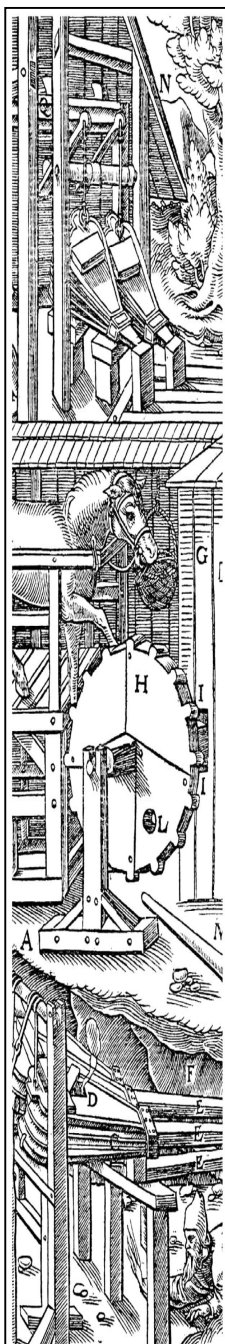
Jozef Hoško – Tomáš König: Komplex objektů s drevenou konštrukciou z Trnavy – MPR.

Martin Čapský – Věra Čulíková – Vladimír Gryc – Vlasta Jankovská – František Kolář – Michal Rybníček – Michal Zezula: Možnosti interpretace archeologických, archeobotanických a palynologických nálezů dřeva z Opavy.

Rudolf Procházka: Výrobní aktivity v jihovýchodní části Brna ve 13. století.

Petr Juřina – Jan Zavřel: Vápenka před branou sv. Benedikta.

19.00 *společenský večer* (Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny /ŠLP/)

FORUM
URBES
MEDII
AEVI
008

STŘEDA 14. KVĚTNA – EXKURZE

9.30 odchod ze Křtin (v případě nepříznivého počasí odjezd autobusem)

Josefovské údolí – tradiční lokalita spojená s počátky industriální výroby (ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně)

- návštěva raně středověkých hutnických lokalit
- Evina jeskyně (těžba fosfátů)
- bývalý hamr a sklárna v Josefově
- areál huti Františka
- vojenská výroba v období II WW a v 50. letech 20. století

12.30 příchod do Josefova (technická rezervace Stará huť)
oběd (občerstvení)

13.30 návštěva expozice **Železářství**

Věra Souchopová: Raněstředověké železářství v Moravském krasu.

Jiří Merta: Středověké železářství na Brněnsku.

14.30 „open air“ prezentace experimentální archeologie a tradičních výrobních technologií (opracování dřev (s výkladem **Petra Růžičky**) a opracování kamene (s výkladem **Michala Cihly** a **Michala Panáčka**), železářství, hrnčířství, pekařství, destilace...) v areálu **Staré hutí**.

16.00 až 17.30 návštěva jeskyně **Býčí skála** s odborným výkladem Mgr. **Martina Golce, Ph.D.**

17.30 a dále pokračování „open air“ programu s občerstvením

- promítnutí dokumentu o rekonstrukci a užití středověkého jeřábu (**Petr Růžička**)

V případě nepříznivého počasí bude program náležitě upraven a aktualizován!!!

ČTVRTEK 15. KVĚTNA

9.00 až 12.00 dopolední blok referátů (8)

Michal Cihla – Michal Panáček: Úvod do problematiky středověkých technologických postupů při opracování stavebního kamene.

Alžbeta Hornáčková: Ťažba a použití baraneckých pieskovec v stredoveku.

Daniel Pivko: Historický kameňolom litavských vápencov v Devíne pri Bratislave.

Marián Čurný: Tehelne v slovenských mestách v stredoveku a novoveku.

Petr Holub: K výrobě a variabilitě stavební keramiky ve středověkém a raně novověkém Brně.

Peter Nagy – Miloš Gregor: Pálená strešná krytina z Bratislavského hradu.

Milena Hauserová – Miroslav Kovář: Raná zástavba havelského trhu v Praze

Jolana Šanderová – Martin Tomášek: Dřevěný inventář zahloubeného pravoúhlého objektu se vstupní šíjí ze 13. století v Čáslavi.

12.00 až 13.30 oběd

*13.30 až 18.00 **odpolední blok referátů** (7)*

Petr Dresler – Jiří Macháček: Surovinová základna raně středověkého centra na Pohansku u Břeclavi.

Jan Havrda – Jaroslav Podliska: Železáři v podhradí Pražského hradu (Příspěvek k dislokaci a podobě výrobních areálů v pražské předlokační aglomeraci).

Petr Hejhal – Petr Hrubý – Karel Malý: Možnosti a metody studia středověkých rud v zázemí měst Českomoravské vrchoviny na příkladu Jihlavy.

Petr Kočár – Libor Petr – Klára Řeháková – Romana Kočárová – Petr Hrubý: Změny životního prostředí vyvolané vrcholně středověkou těžbou barevných kovů na Jihlavsku – příklad využití off site environmentálních dat v archeologii středověku.

Karel Malý – David Merta – Marek Peška: Doklady zpracování drahých kovů ve středověkém Brně na příkladu několika lokalit.

Gabriella Fényes: Remnants of a Mediaeval and an Ottoman Age Waterwork at Buda. (Pozůstatky středověkého a tureckého vodního díla v Budě.)

Martin Vyšohlíd: Zvonařská dílna na náměstí Republiky v Praze.

*18.30 až 19.30 prohlídka **Poutního kostela Jména Panny Marie ve Křtinách***

*20.00 **společenský večer** (Hostinec U Farlíků)*

PÁTEK 16. KVĚTNA

*9.00 až 12.00 **exkurze do arboreta MZLU s odborným výkladem k přirozené skladbě lesa***